

Aika: ma 25.02.2008 klo 10.00 – 13.30

Paikka: Kansalliskirjasto Yliopistonkatu 1, Fabianian kokoushuone

Läsnä: Pentti Vattulainen, Vuokko Palonen, Merja Hyödynmaa, Kaarina Kemppainen, Eeva Savolainen, Merja Kettunen, Eeva-Liisa Leppänen, Merja Mehtälä, Esa-Pekka Keskitalo (poistui kokouksesta klo 12.55)

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Pentti Vattulainen avasi kokouksen klo 10.00.

2. Formaatti

Käsittelyn avauksena Vuokko Palonen esitti neljä teemaa, jotka on hyvä huomioida formaatin muokkauksen yhteydessä:

- kokoelmatunnuksen ja kokoelman nimen määrittäminen
- erimuotoisten aineistojen käsitteleminen
- kehysorganisaatiota koskevien asioiden sijoittaminen formaattiin
- Conspektuksen tasokoodeja selittävien tekstien käsitteleminen

Merja Kettunen kertoi kokeneensa Dublin Core -formaatin tutkimisen ongelmalliseksi, johon Esa-Pekka Keskitalo antoi ohjeen aloittaa lukeminen kohdasta Describing a Collection.

Todettiin, että Vuokko Palosen esittämän lyhyen formaatin ja täydellisen formaatin on oltava sisällöltään ja ulkoasultaan yhteneväisiä.

Tämän jälkeen käytiin läpi formaatin viimeisin versio, johon on tehty 17.12.2007 olleen kokouksen jälkeen tehdyt muutosesitykset. Erityisessä tarkastelussa olivat Vuokko Palosen alussa esittämät kohdat formaatissa. Kaikkien nyt tehtyjen muutosten tultua kirjatuiksi sekä ohjausryhmän hyväksytyä tehty muutokset

kierrättämällä formaattia jäsenten kesken, katsotaan formaatin olevan sovelias julkaistavaksi Kokoelmakartan web-sivuilla.

Formaatista jää toistaiseksi pois käytöstä Conspectus tasokoodit, joita selittävät tekstit käydään läpi seuraavassa ohjausryhmän kokouksessa.

Formaatin läpikäynnin lopuksi ohjausryhmä päätti, että formaatti julkaistaan vain yhtenä kokonaisuutena eli erillistä pakollisten kenttien formaattia ei julkaista.

3. Tallennusalusta ja tallennuksen aloitus

Ohjausryhmä tarkasteli Kokoelmakartan tämänhetkistä hierarkiaa Doriassa ja totesi olevan tarve muuttaa sitä seuraavasti: Turun yliopiston kirjasto ei ole mukana konsortiossa, joten heidän tallentamansa kokoelma poistetaan. Tällä hetkellä hierarkiassa oleva Helsingin yliopiston kirjastot poistetaan ja sen alla oleva Teologisen tiedekunnan kirjaston tallentamat kokoelmat siirretään Helsingin yliopisto Keskustakampuksen kirjastot alle ja Viikin kirjasto poistetaan tältä tasolta. Kokoelmakartta [31] alla olevat kokoelmat siirretään niiden kirjastojen alle, johon kuvaillut kokoelmat kuuluvat. Tämän jälkeen taso poistetaan Kokoelmakartan hierarkiasta. Helsingin yliopiston kirjastot säilytään hierarkiassa siten, kuten ne jo siellä ovat.

Kokouksessa keskusteltiin kirjaston nimen näkymisestä kokoelman viitetiedoissa siten, että haettaessa aiheenmukaisesti tuloslistassa näkyisi heti kokoelman nimen lisäksi kokoelman omistavan kirjaston nimi. Tämä olisi käyttäjän kannalta tärkeää, sillä näin olisi yhdellä silmäyksellä nähtävissä kirjastot, joissa on tietyn aihealueen kokoelmia. Esa-Pekka Keskitalo lupasi selvittää asiaa.

Kun formaatti on lopullisessa muodossaan, Kansalliskirjasto tekee tallennusalustaan muutokset yhdellä kertaa siten, että alusta vastaa formaattia. Samalla muutetaan muutamien kenttien ulkoasu, että tallennusalusta opastaa käyttäjää oikeansuuntaisesti.

Esa-Pekka Keskitalo kertoi, että Kokoelmakartta tasolla olevien kokoelmien siirtäminen ei ole aivan ongelmatonta, mutta onnistuu. Muiden muutosten tekeminen on yksinkertaisempi toimenpide.

Ohjausryhmä päätti, että geneerisesti muodostuvat vakiintuneet sanat säilytetään vain englanninkielisinä esimerkiksi active/passive. Käyttäjälle tullaan tarjoamaan varsinainen käyttöliittymä kolmella kielellä.

Tallennusalueen käytön opas tullaan tekemään samaan tapaan kuin jo tehty käytön aloituksen opas.

Kun kaikki muutokset on saatu tehtyä voidaan aktiivinen tallennus aloittaa. Tämä tapahtuu huhtikuussa.

4. Wikin käyttömahdollisuudet ja päättäminen käytön aloittamisesta

Eeva Savolaisen tekemän kyselyn perusteella kiinnostuneita tiedontuottajia Wikiin ilmoittautui muutama henkilö. Laimeasta kiinnostuksesta huolimatta on tehty alustava kartoitus, jonka mukaan Kokoelmakartan on mahdollista aloittaa helpoiten Wikin käyttö Helsingin yliopiston Wikiä tai KirjastoWikiä käyttäen.

Helsingin yliopiston Wikin vastuukäyttäjän on oltava organisaation jäsen, mutta käytännössä hallinnointi on mahdollista delegoida ulkopuolisellekin. KirjastoWiki on periaatteeltaan kaikille aina avoin ja saavutettavissa oleva, mutta sinnekin on mahdollista perustaa oma luokka, jota vain tietyt henkilöt voivat editoida sekä sille keskustelu -osio, johon taas kaikki halukkaat voivat osallistua.

Päätettiin, että Eeva Savolainen ja Sirpa Janhonen tutkivat tarkemmin mahdollisuutta käyttää KirjastoWikiä, sillä ohjausryhmä näki merkityksellisenä, että Kokoelmakartan käytössä olisi yleinen foorumi ajatusten vaihtamiseen siten, että kirjeenvaihto säilyisi toistenkin kiinnostuneiden luettavaksi.

5. Koulutuksen sisältö ja aikataulu

Joulukuussa 2007 suurella Kokoelmakartta listalla tehtyyn kyselyyn saatiin muutamia vastauksia, joista nousivat esille seuraavat teemat:

- yhteinen seminaari, jossa keskustellaan mitä Suomessa on tarkoitus tehdä ja miten hankkeessa kannattaa käytännössä edetä.
- seurantakokoukset, joissa voi vaihtaa ajatuksia kollegoiden kanssa ja keskustella esille nousseista ongelmista.
- formaatin ja tallennusalan koulutus aloittelijoille.

Formaatti ja tallennusala valmistunevat laajempaa tallennusta varten huhtikuussa. Tallennusalan päivityksen jälkeen on tullaan tekemään käyttöohje, jonka valmistumisen jälkeen on hyvä ajankohta järjestää koulutus formaatin ja tallennusalan käytöstä. Päätettiin järjestää edellä mainittu koulutus toukokuun alussa. Sirpa Janhonen suorittaa listojen välityksellä kyselyn kiinnostuksesta koulutusta kohtaan, jonka perusteella päätetään tarvitseeko koulutukselle varata yhden vai kaksi päivää sekä mikä on tarkoitukseen sopivin koulutuspaikka.

Syksyllä 2008 tullaan järjestämään yhdyshenkilötapaaminen. Sen yhteyteen järjestetään työpaja muotoista työskentelyä, jossa kokoelmien kuvailua, formaattia ja tallennusalan sekä muista mahdollisista esille nousseista asioista voidaan keskustella vapaamuotoisesti.

Joulukuussa 2007 tehdyssä kyselyssä tiedusteltiin myös kiinnostusta Mary Bushingin koulutusta kohtaan. Kiinnostuneita oli muutamia. Ohjausryhmä totesi, että koulutusta on saatu jo pari kertaa ja Kokoelmakartta organisaationa on pieni järjestämään yksin koulutusta, johon ei ole saatavana rahoitusapua. Olisi hyvä kääntyä jonkun toisen organisaation puoleen tämänkaltaisen koulutuksen järjestämiseksi. Puheenjohtaja Pentti Vattulainen on yhteydessä STKS:n kanssa tämän asian tiimoilta.

6. Muut mahdolliset asiat

Kaarina Kemppaisen nosti esille aiheen: Mitä ymmärrämme kokoelmalla? Ohjausryhmä totesi, että kokoelmat muodostuvat eri tavoin eri kirjastoissa. Kokoelma voi koostua hyllyluokasta tai se voi olla poikkitieteellinen, jolloin aihealuryhmäksi merkitään 00 eli monialaiset/ yleisluontoiset. Sama kirja voi kuulua Kokoelmakarttaan eri tavoin eri kirjastoissa.

Ohjausryhmän seuraava kokous pidetään ma 7.4.2008 kello 10 alkaen Fabianian kokoushuoneessa, jonka Eeva-Liisa Leppänen lupasi varata käyttöömme.

7. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 13.30